

APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTAS PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Smolensko g.15, Vilnius
tel. (8-686) 48449, el. p. info@aad.am.lt, http://www.aad.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304766622

Sodininkų bendrijai „Vasara-2“
Nemenčinės k., Riešės sen., Vilniaus r.
el. p. sbvasara2@gmail.com

2021-05-13

į 2021-04-12

Nr. (5.10)-AD5-8541

Paklausimą

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas) balandžio 15 d. gautas 2021 m. balandžio 14 d. Aplinkos apsaugos agentūros raštu Nr. (30.5)-A4E-4564 persiūstas sodininkų bendrijos „Vasara-2“, esančios Nemenčinės k., Riešės sen., Vilniaus r., raštas „Dėl informacijos pateikimo“, kuriuo prašoma suteikti informaciją apie reikalavimus lauko tualetams, nuotekų tvarkymui ir kitą informaciją (toliau – Paklausimas). Atsakydami į Jūsų Paklausimą, informuojame, kad Departamentas neįgaliotas oficialiai aiškinti įstatymų ar kitų teisės aktų ir jų taikymo, todėl teikiame Departamento specialistų nuomonę dėl Paklausime keliamo klausimo. Paklausime pateikti duomenys netikrinami, atsakymas rengiamas pagal pateiktus duomenis. Asmeniui papildomai pateikus informacijos apie konkrečias faktines aplinkybes, nenurodytas Paklausime, gali pasikeisti ir Departamento konsultacijos turinys.

Departamentas atsakydamas į pirmą klausimą dėl reikalavimų lauko tualetams informuoja, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Savivaldos įstatymas) 6 straipsnio 1 dalies 28, 36 punktuose numatyta, kad viena iš savarankiškosios savivaldybių funkcijų – aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga, sanitarijos ir higienos taisyklių tvirtinimas ir jų laikymosi kontrolės organizavimas, švaros ir tvarkos viešose vietose užtikrinimas. Savivaldos įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyta viena iš seniūnaičio teisių ir pareigų – skatinti gyventojus prižiūrėti gyvenamosios vietovės teritoriją, rūpintis aplinkos apsauga. Vilniaus rajono tvarkymo ir švaros taisyklių (toliau – Švaros taisyklės), patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2017 kovo 31 d. sprendimu Nr. T3-127 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės tvarkymo ir švaros taisyklių patvirtinimo“, 29 punkte nurodyta, kad *jei gyvenamasis namas ar kitas statinys, kuriame gyvena žmonės, neturi kanalizacijos tinklą, savininkai privalo turėti įsirengę (įsirengti) nuotekų surinkimo rezervuarą arba lauko tualetą. Nuotekų surinkimo rezervuaro ir lauko tualetu duobių atitvaroms turi būti naudojami vandeniui nepralaidūs statybos produktai, o duobės uždengtos hermetiškais dangčiais. Nuotekų surinkimo rezervuarai privalo būti įrengti vadovaujantis Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-18 „Dėl Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“.* Pareikalavus pareigūnui, savininkai privalo pateikti dokumentą, įrodantį nuotekų, fekalijų išvežimą už 3 metus. Šių taisyklių 32 ir 33 punktuose nustatyta, kad *lauko tualetai, nuotekų kaupimo rezervuarai turi būti įrengti ne arčiau kaip 15 m iki šachtinio šulinio, ne arčiau kaip 5 m iki vandentiekio įvado į gyvenamąjį namą ir visais metų laikais iki jų turi būti galima privažiuoti asenizaciniam transportui ir kad, lauko tualetai turi būti švarūs, tvarkingi ir dezinfekuojami. Lauko tualetų vietos, esančios arčiau nei 1,5 m iki kito gyvenamojo namo sklypo, turi būti suderintos su gretimų valdų savininkais.* O pagal Švaros taisyklių 36 punkto reikalavimus draudžiama buitines,

fekalines nuotekas prijungti prie lietaus nuotekų tinklų ar drenažo sistemų, išleisti į griovius, atvirus vandens telkinius.

Pagal Švaros taisyklių 49 punktą *taisyklėse nustatytų reikalavimų laikymosi kontrolę užtikrina Savivaldybės administracija.* Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, apie lauko tualetų eksploatavimo pažeidimus turėtumėte pranešti Vilniaus rajono savivaldybės administracijai.

Papildomai informuojame, kad Departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, 28 punktu, persiuntė Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai (toliau – Inspekcija) pagal kompetenciją nagrinėti Jūsų Paklausimo pirmą klausimą dėl lauko tualetų statymo reikalavimų. Apie Inspekcijos atsakyme pateiktą informaciją Jums pranešime atskiru raštu.

Atsakydami į Jūsų pateiktus antrą ir ketvirtą klausimus dėl nuotekų pylimo nuosavame sklype ant žolės, sertifikuotų valymo įrengimų, kur galima išleisti techninį vandenį: ar galima jį naudoti laistymui, išleisti į tvenkinį, griovį ar kt., informuojame, kad pagrindinius aplinkosaugos reikalavimus nuotekų surinkimui, valymui ir išleidimui siekiant apsaugoti aplinką nuo taršos nustato Nuotekų tvarkymo reglamentas (toliau – Reglamentas), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. spalio 8 d. įsakymo Nr. D1-515 redakcija). Reglamentas nuostatos taikomos visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, planuojantiems išleisti arba išleidžiantiems nuotekas į gamtinę aplinką arba į kitiems asmenims priklausančias nuotekų tvarkymo sistemas. Vadovaujantis Reglamento 6 punktu *prieš išleidžiant į gamtinę aplinką, nuotekos turi būti tvarkomos reikalavimus atitinkančiose centralizuotose, atskirose arba grupinėse nuotekų tvarkymo sistemose.* Reglamento 10 punkte nustatyta, kad *nuotekų išleidimo į aplinką vietas turi būti parenkamos taip, kad jų neigiamas poveikis aplinkai būtų kiek įmanoma mažesnis (pvz., užtikrinant mažiausią geriamojo vandens šaltinių teršimo pavojų, pasirenkant mažiausiai jautrių poveikiui nuotekų priimtuvą (prioriteto tvarka: upės, kanalai, infiltracija į gruntą, tvenkiniai, dirbtiniai nepratekami vandens telkiniai), nuotekų išleidimą numatant kiek įmanoma toliau nuo kitų vandens išteklių naudotojų, rekreacijai skirtų bei kitų žmonių buvimo vietų).*

Atkreiptinas dėmesys, kad, pagal Reglamento 29 punkto reikalavimus, į gamtinę aplinką išleidžiamų buitinių, komunalinių ir gamybinių nuotekų užterštumas negali viršyti Reglamento 2 lentelėje nurodytų didžiausių leistinų koncentracijų. Taip pat išleidžiamos komunalinės ir buitinės nuotekos turi atitikti kitus Reglamento III skyriuje nurodytus bendruosius reikalavimus.

Reikalavimus dėl nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginių, tokių kaip nuotekų kaupimo rezervuarų, septikų, biologinio nuotekų valymo įrenginių įrengimo, eksploatavimo, kontrolės ir informacijos teikimo nustato Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-18 „Dėl Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. D1-379 redakcija). Aprašu privalo vadovautis asmenys, išduodantys statybą leidžiančius dokumentus, vykdantys valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę ir nuotekų valymo ir (arba) kaupimo įrenginius įrengiantys ir (arba) prižiūrintys, eksploatuojantys asmenys. Pagal Aprašo 4 punktą nuotekų kaupimo rezervuarai, septikai, biologinio nuotekų valymo įrenginiai, kaip atskirosios ar grupinės nuotekų tvarkymo sistemos, turi būti planuojami ir įrengiami vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytais principais ir atsižvelgiant į savivaldybių tarybų patvirtintuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose nustatytus sprendinius, aglomeracijų ribas.

Atkreipiame dėmesį į Aprašo 6 punktą, kuriame nurodyta, kad turi būti įrengiami tik sandarūs, uždari *gamykliniai* nuotekų kaupimo rezervuarai ir tik tais atvejais, kai nėra galimybės įrengti biologinio nuotekų valymo įrenginio ir kai yra galimybės šiuos rezervuarus tinkamai eksploatuoti, užtikrinti sukauptų nuotekų transportavimą ir sutvarkymą. Naujai įrengiamų nuotekų kaupimo

rezervuarų minimalus tūris turi būti toks, kad sutalpintų per 7 kalendorines dienas objekte susidarančias nuotekas. Aprašo 16 punktą nurodo, kad nuotekos iš nuotekų kaupimo rezervuarų negali patekti į gamtinę aplinką.

Departamentas, atsakydamas į Jūsų trečią klausimą dėl sutarčių su nuotekų išvežėjais ir kitų nuotekų išvežimą patvirtinančių dokumentų, informuoja, kad Vilniaus rajono teritoriją, kuriose nėra centralizuotų nuotekų surinkimo tinklų, kaupimo rezervuaruose ir mažuose valymo įrenginiuose (toliau – vietiniai nuotekų šalinimo įrenginiai) susidarančių nuotekų tvarkymo tvarką, nuotekų turėtojų (fizinių ir juridinių asmenų), nuotekų vežėjų, nuotekų tvarkytojų ir Vilniaus rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teises, pareigas ir tarpusavio santykius tvarkant nuotekas nustato Vilniaus rajono nuotekų tvarkymo taisyklės (toliau – Taisyklės), patvirtintos 2011 m. lapkričio 24 d. Vilniaus rajono tarybos sprendimu Nr. T3-448 „Dėl Vilniaus rajono nuotekų tvarkymo patvirtinimo“. Taisyklių 44 punkte nurodyta, kad vietinių nuotekų šalinimo įrenginių savininkai arba naudotojai privalo su nuotekų vežėju sudaryti nuotekų išvežimo paslaugos sutartį. Papildomai pažymime, kad pagal Taisyklių 46 punkto reikalavimus *nuotekų turėtojas turi saugoti nuotekų išvežimo paslaugos sutartį visą sutarties galiojimo laikotarpį ir dar 3 metus jai pasibaigus, o apmokėjimą patvirtinančius dokumentus ir važtaraščius (jų kopijas) – 3 metus po apmokėjimo ir važtaraščio surašymo dienos. Dokumentus privaloma pateikti, jei jų pareikalauja kontroliuojantys pareigūnai.*

Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Taisyklių 50 punkto nuostatomis *Savivaldybės administracijos įgaliotas padalinys užtikrina šių Taisyklių laikymosi kontrolę.*

Atsakydami į Jūsų penktą klausimą informuojame, kad apie pastebėtus pažeidimus dėl lauko tualetų praneštumėte Vilniaus rajono savivaldybės administracijai, o apie pažeidimus dėl nuotekų tvarkymo – Departamentui el. paštu ppt@aad.am.lt arba paskambinę tel. 8 5 2732995 arba 112. Taip pat apie pažeidimus dėl nuotekų tvarkymo galite pranešti ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijai.

Atsakydami į Jūsų šeštą klausimą dėl pažeidėjams taikomų nuobaudų dydžio informuojame, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK), patvirtinto Lietuvos Respublikos 2015 m. birželio 25 d. įstatymu Nr. XII-1869, 246 straipsnis numato, kad *nuotekų išleidimas į aplinką viršijant leidime nustatytas išleidžiamų teršalų ribines vertes ar pažeidžiant kitas leidime nustatytas nuotekų išleidimo sąlygas arba nuotekų išleidimas į aplinką pažeidžiant teisės aktuose nustatytas išleidžiamų teršalų ribines vertes ar kitus nuotekų išleidimo į aplinką reikalavimus, kai pagal teisės aktus leidimas išleisti nuotekas nereikalingas, užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto septyniasdešimt iki vieno tūkstančio vieno šimto septyniasdešimt eurų.* 2. *Nuotekų išleidimas į aplinką be nustatyta tvarka išduoto leidimo, kai pagal teisės aktus šis leidimas yra reikalingas, nuotekų išleidimas į drenažo sistemas užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto dvidešimt iki penkių šimtų aštuoniasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio keturių šimtų penkiasdešimt eurų.* 3. *Šio straipsnio 1, 2 dalyse numatyti administraciniai nusižengimai, padaryti pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo trijų šimtų iki vieno tūkstančio vieno šimto penkiasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo penkių šimtų iki trijų tūkstančių eurų.* ANK 268 straipsnio 7 ir 8 dalys numato, kad *vandens išgavimo ar nuotekų tvarkymo įrenginių eksploatavimo reikalavimų pažeidimas užtraukia baudą asmenims nuo devyniasdešimt iki vieno šimto septyniasdešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo vieno šimto penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų.* Šio straipsnio 6, 7 dalyse numatyti administraciniai nusižengimai, padaryti pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo vieno šimto šešiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų septyniasdešimt iki šešių šimtų eurų. ANK 332 straipsnio 2 dalį numato, kad *savavališkas prisijungimas prie vandens tiekimo ar nuotekų šalinimo tinklų ar prisijungimas prie šių tinklų pažeidžiant teisės aktuose nustatytus reikalavimus, nuotekų išleidimas pažeidžiant teisės aktuose nustatytus reikalavimus užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo trisdešimt iki šešiasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims nuo septyniasdešimt iki*

vieno šimto keturiasdešimt eurų.

Ši konsultacija pateikiama pagal jos pasirašymo dieną galiojančius teisės aktus ir negali būti laikoma Departamento sprendimu konkrečioje situacijoje.

Direktorius

Raimondas Sakalauskas